

Odsherreds Sportsfiskerforening

Att. Jan Aggerholm, jagg@novonordisk.com og
Kalle Ludvigsen, ludvigsenkalle@gmail.com

2. juni 2023

Afgørelse om dispensation

Til ændret vandløbsforløb omkring sø

Odsherred Kommune har modtaget en ansøgning fra Odsherred Sportsfiskerforening om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at lede Annebjerg Sørende uden om en sø i Annebjerg Skov på matr.nr. 32 Skaverup By, Nr. Asmindrup. Projektets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Kommunens dispensation er nødvendig, da projektet berører naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 og stk. 2 jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022.

Kommunen meddelte dispensation til projektet den 25. maj 2020. Pga. manglende finansiering har det ikke været muligt at gennemføre projektet inden for tidsfristen. Odsherred Sportsfiskerforening har nu rejst pengene og ønsker at gennemføre projektet i sensommeren/efteråret 2023.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver hermed en ny dispensation til at lede Annebjerg Sørende uden om søen, så vandløbet kommer til at løbe i kanten af mosebræmmen nord for søen. Dispensationen gives i henhold til § 65 stk. 2 i naturbeskyttelsesloven. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se bilag 5, hvis du ønsker at klage over denne afgørelse.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Dispensationen vedrører kun de beskyttede naturtyper jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. Af hensyn til fisk (ørreder), padder og fugle må arbejdet kun foretages i perioden 15. august til 15. oktober.
2. Den nye vandløbsstrækning skal placeres i udkanten af mosebræmmen op mod det omgivende terræn, med undtagelse af den vestligste del, hvor søen er forbundet med et større moseområde. Omløbet skal placeres i overensstemmelse med kortet i bilag 1.
3. Den nye vandløbsstrækning skal have samme bundkote som det nuværende vandløb, der hvor omløbet skærer det nuværende vandløb, og der skal være et jævnt fald fra indløbet til udløbet af omløbet.
4. Den nye vandløbsstrækning skal have en bundbredde på 0,7 meter i det øvre profil og skrå brinker.
5. Den nye vandløbsstrækning skal forbindes med søen via en 1 meter bred åben forbindelse i den nordlige ende af søen (se bilag 2). Ud for forbindelsen skal vandløbet etableres med dobbeltprofil. Forbindelsen mellem vandløbet og søen skal have den samme bundkote som vandløbets bundkote i det brede profil (se bilag 2). Det dybe profil må max være 0,2 meter dybere end den brede bundkote og max 0,2 meter bredt.
6. Den nuværende vandløbsstrækning, som nedlægges ved projektet, skal opfyldes med overskudsjord fra projektet op til terrænniveauet på de tilstødende arealer.
7. Overskudsjord skal placeres i henhold til bilag 3 eller fjernes fra matriklen.
8. Jord, der flyttes ud af matriklen, skal analyseres og anmeldes jf. jordflytningsbekendtgørelsen¹.
9. Anmeldelsen om flytning af jord skal ske via www.jordweb.dk.
10. I forbindelse med fremtidig vedligeholdelse af vandløbsstrækningen skal oprenset materiale placeres langs den nordlige vandløbsbrink eller fjernes fra området.
11. Kommunen skal underrettes på mail natur@odsherred.dk eller tlf. 59 66 60 39 senest en måned efter, at arbejdet er afsluttet.

Kommunen vil føre tilsyn med projektet når det er afsluttet.

Forhold til andre myndigheder

Da dele af ejendommen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1 strandbeskyttelseslinjen, kræver det ansøgte Kystdirektoratets dispensation jf. lovens § 65b, stk. 1.

Da projektet er beliggende i fredsskov, kræver det ansøgte dispensation fra skovloven.

Da projektet regulerer vandløbet Annebjerg Sørende, kræver projektet tilladelse efter vandløbsloven. Denne tilladelse meddeles særskilt af kommunens vandløbsmyndighed, efter klagefristen på dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 er udløbet.

¹ Bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord, nr. 1452 af 7. december 2015.

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale (stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår eller lignende) ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses med det samme. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Hvis der under jordarbejder konstateres en forurening af jorden, skal kommunen underrettes på vand@odsherred.dk. Er der tale om en akut eller større forurening, skal kommunen kontaktes på tlf. 59 66 66 66, er det uden for telefonens åbningstid, skal beredskabets vagtcentral kontaktes på tlf. 44 22 71 12

Vurdering

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på at:

- Projektet som helhed vil forbedre naturtilstanden i Annebjerg Sørende og bl.a. forbedre ynglesuccesen for ørred, som yngler i vandløbet.
- Projektet vil forbedre vandkvaliteten i søen, da hovedparten af vandløbets vand ledes uden om søen. Derved nedsættes sedimentationen i søen, og iltforbruget nedsættes, fordi der ikke længere tilledes store mængder af vand med næringssalte og organisk stof.
- Projektet ikke hindrer adgang til søen for vandrende ål, som lever talrigt i søen p.t.
- Natura 2000-områder og bilag IV arter ikke vil blive negativt påvirket af projektet.

Kommunen meddeler på denne baggrund dispensation til ansøgte. I kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 4.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser>

Sagens videre forløb

Hvis I har spørgsmål til afgørelsen, er I velkommen til at kontakte Naturteamet på mail natur@odsherred.dk eller kontakte undertegnede på tlf. 59 66 60 39. Der kommer kun besked herfra, hvis der modtages en klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

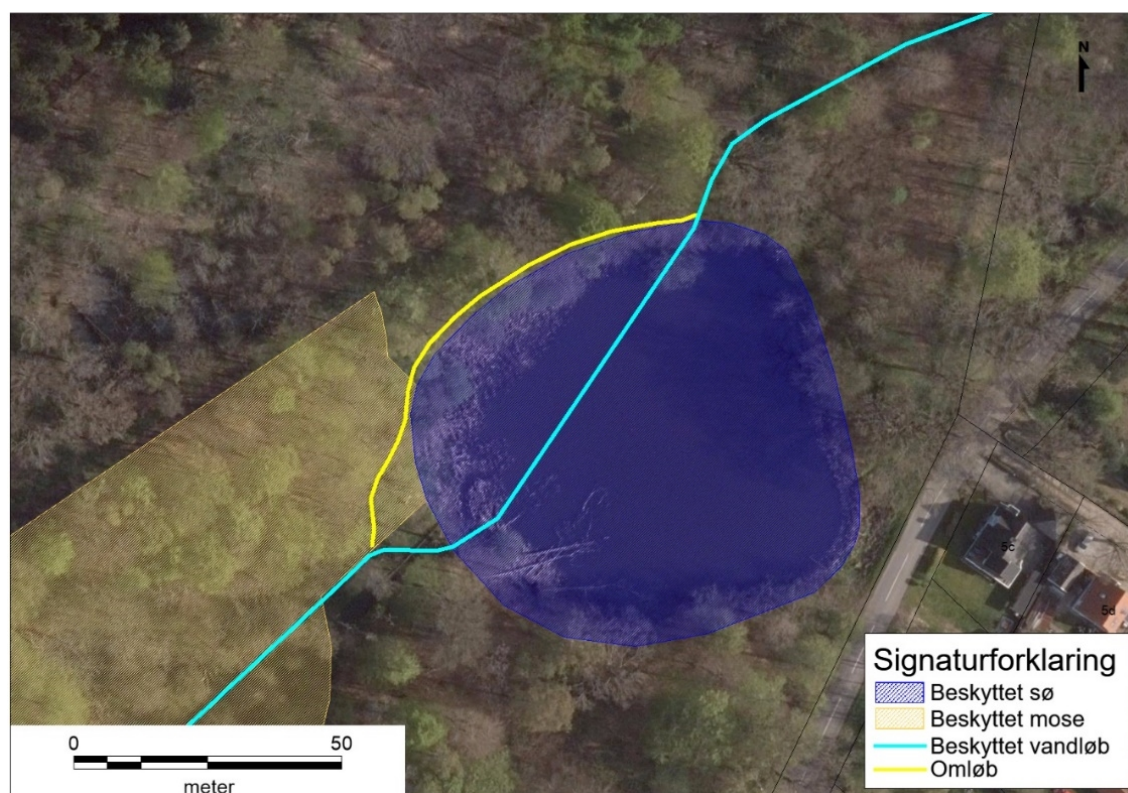
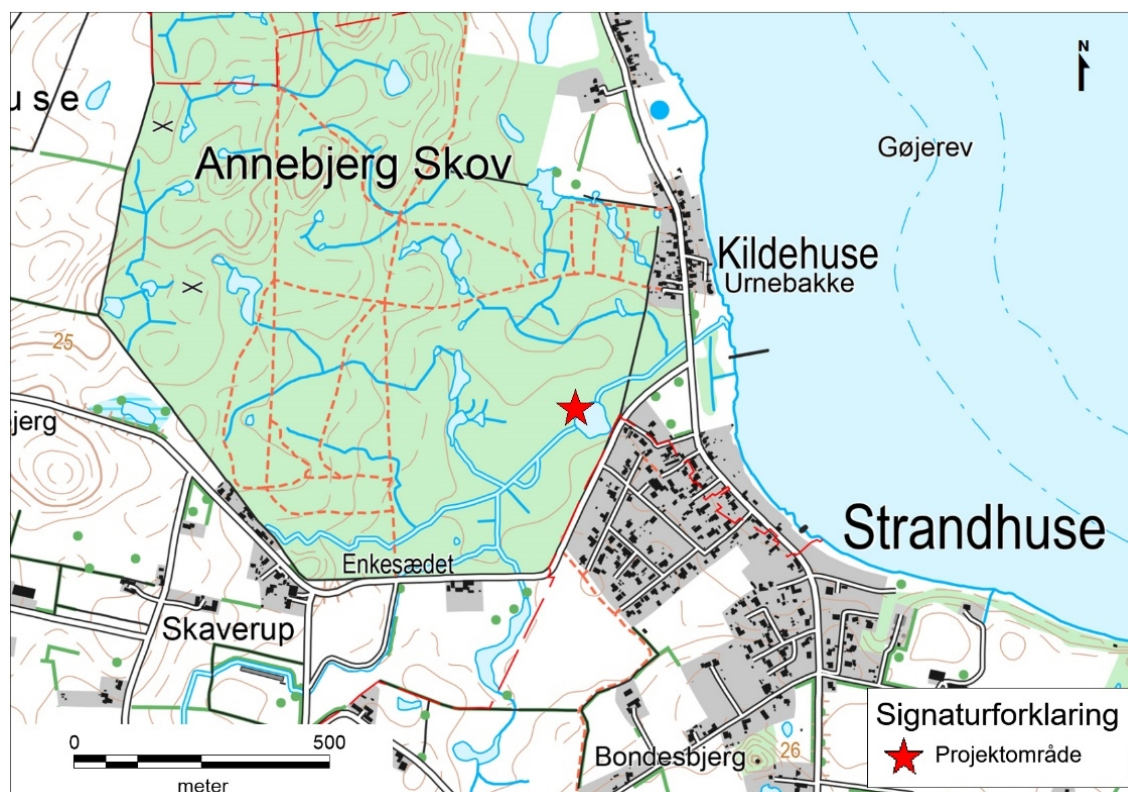
Mette Nyerup Nielsen
Natursagsbehandler

Kopi sendt til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Naturstyrelsen Midtsjælland, msj@nst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk; kreds14@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk; dnodsherred-sager@dn.dk; hg@eco-forum.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; odsherred@dof.dk

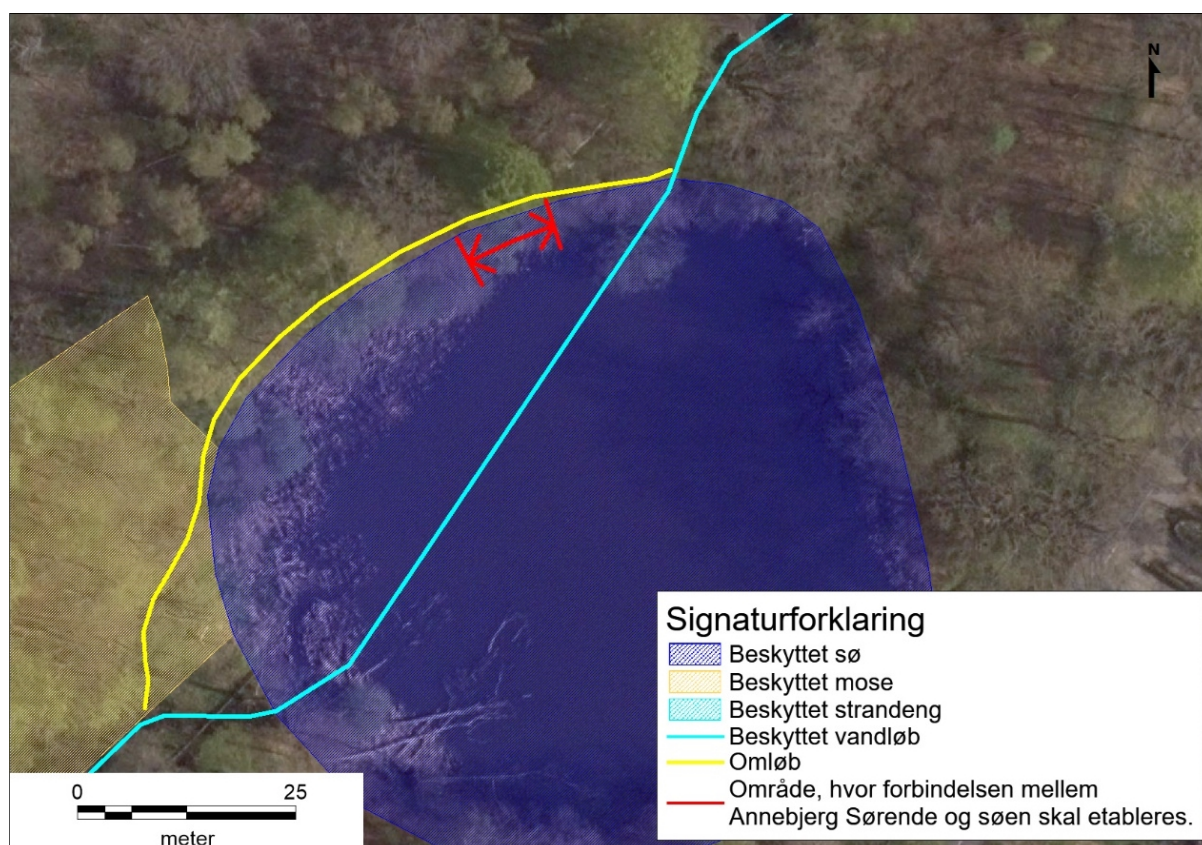
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk;
lbt@sportsfiskerforbundet.dk; nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
- Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Bilag 1. Kort med projektets placering.

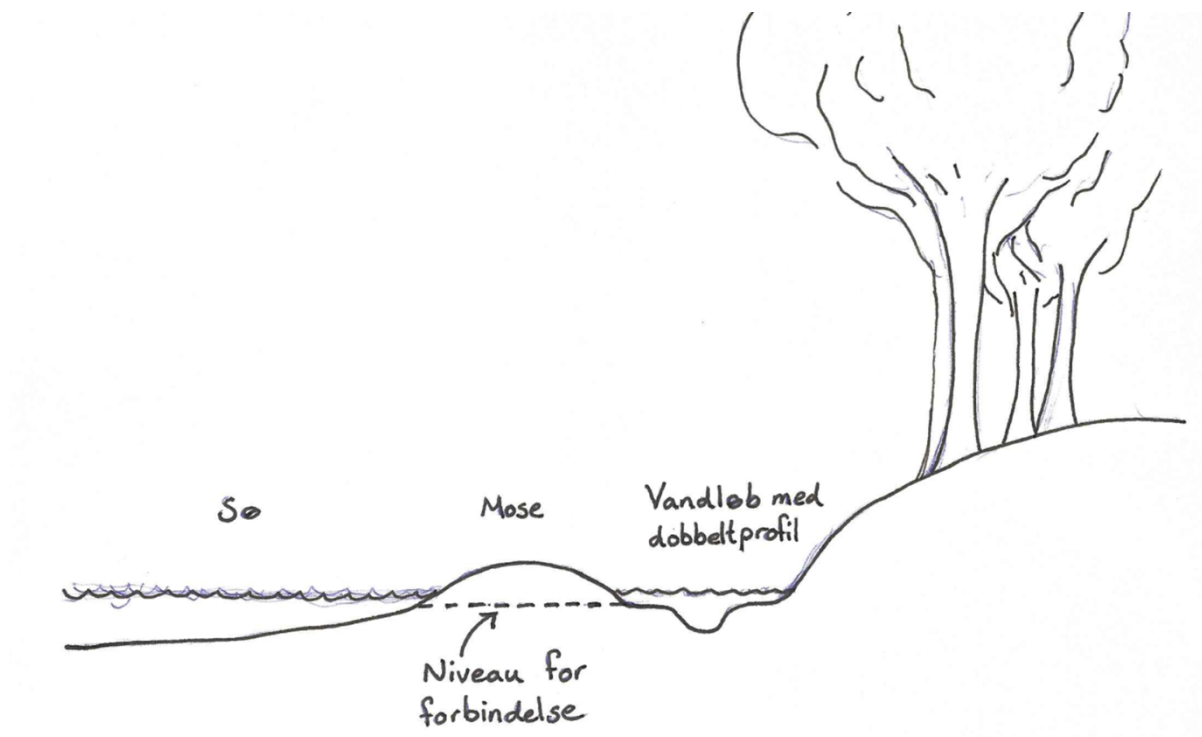

Luftfoto fra 2016 med markering af det nye omløb i forhold til de beskyttede naturtyper.

Bilag 2. Etablering af forbindelse mellem Annebjerg Sørende og sø

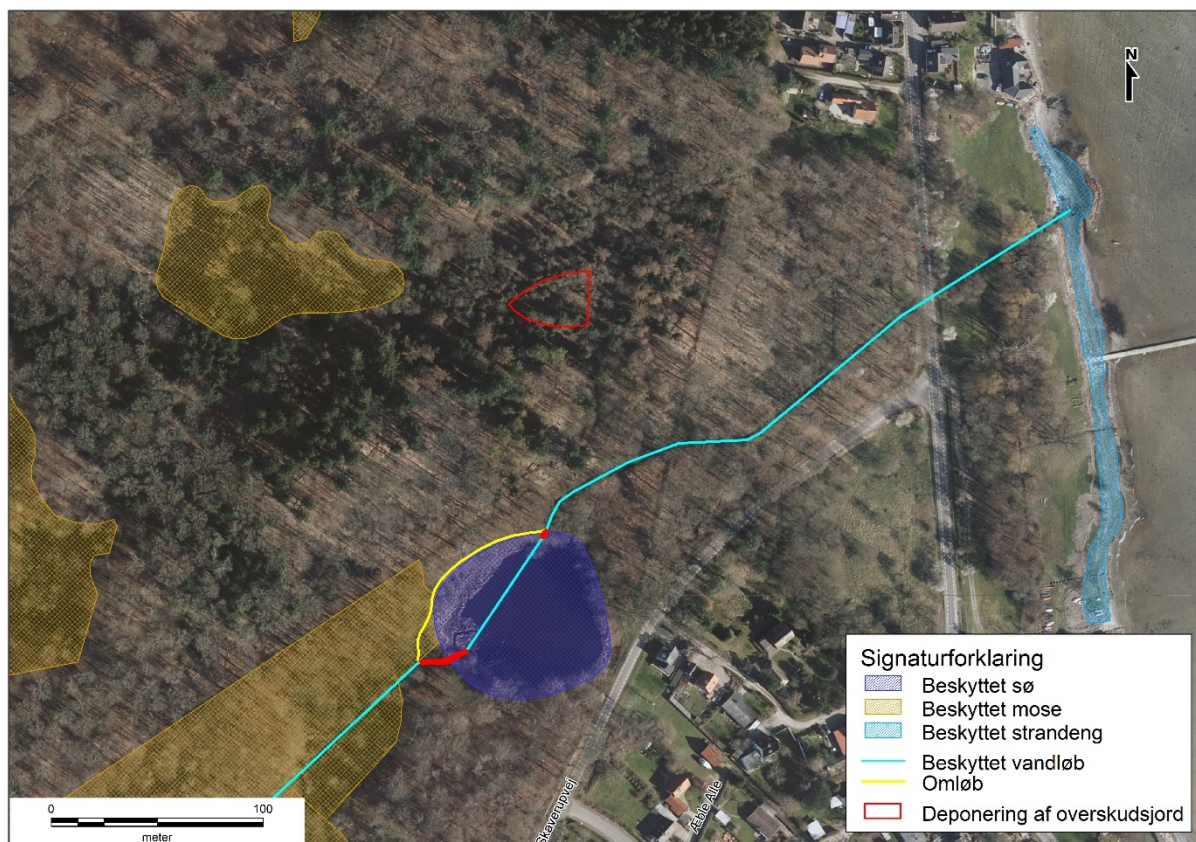

Luftfoto fra 2016 med markering af det område, hvor forbindelsen mellem Annebjerg Sørende og søen skal placeres indenfor.

Skitse som viser koten for forbindelsen mellem vandløbet og søen. Skitsen er ikke målfast.

Bilag 3. Placering af overskudsjord.

Luftfoto fra 2019 med angivelse af hvor overskudsjorden kan placeres.

Jorden fra projektet skal placeres i vandløbsstrækningen som nedlægges (markeret med rødt) og i området, der er angivet på ovenstående luftfoto, eller fjernes fra matriklen.

1. Den nuværende vandløbsstrækning, som nedlægges ved projektet, skal opfyldes med overskudsjord op til terrænniveauet på de tilstødende arealer. Det vil være muligt at udlægge ca. 20 m³ jord på dette areal.
2. Det markerede område nord for søen har et areal på ca. 710 m². På arealet er der en nåleskov, som skal skoves. Efter skovningen kan overskudsjorden udsprede i et jævnt lag på maksimalt 20 cm, så det følger terrænets kurver uden markante grænser til de tilstødende skovarealer. Det vurderes på baggrund af projektets dimensioner, at der vil være behov for at placere ca. 80 m³ jord i dette område.

Bilag 4. Redegørelse

Odsherred Sportsfiskerforening har søgt om dispensation til at lede Annebjerg Sørende uden om en mindre sø i Annebjerg Skov. Ansøgningen berører et beskyttet vandløb, en beskyttet sø og et beskyttet moseområde, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 og stk. 2. Det ansøgte kræver derfor kommunens dispensation, jf. lovens § 65, stk. 2.

Formålet med projektet er at forbedre de fysiske forhold på den nederste del af Annebjerg Sørende og forbedre forholdene for fisk og fauna i vandløbet nedstrøms søen uden at forringe Annebjerg Sørendes afvandingssevne.

Odsherred Sportsfiskerforening har etableret gydebanker i vandløbet og har ved tællinger konstateret at gydebankerne benyttes af havørred. I sæsonen 2012/13 blev der optalt 2 gydegravninger stigende til 16 gydegravninger i 2015/16. I efteråret 2015 blev der fundet flere døde ørreder nedstrøms søen, og der er formodentlig et smolt-tab i søen, når havørredynglen udvander i det tidligere forår.

Flere faktorer er med til at forringe vandkvaliteten i Annebjerg Sørende nedstrøms søen, og det er sandsynligvis grunden til, at havørrederne døde i efteråret i 2015. Det drejer sig om opblomstring af alger, iltforbrug i søen samt den øgede opholdstid ved passage gennem søen, som giver forhøjet sommertemperatur i vandløbet.

I tørre perioder udtørre Annebjerg Sørende nedstrøms søen, men ikke opstrøms søen, hvilket formodentlig skyldes fordampning fra søens overflade. Ved etablering af et omløb vil den nederste del af Annebjerg Sørende udtørre sjældnere eller slet ikke.

Odsherred Sportsfiskerforening har i samarbejde med biolog Peter Henriksen, Limno Consult foretaget en bestandsanalyse i søen ved hjælp af udlægning af kasteruser. Her blev der fundet skalle, suder, karusse, rudskalle, ørred, solaborre og et stort antal ål men ingen gedder eller aborre. Undersøgelsen viste, at der ikke er en tusindbrødrebestand af fredsfisk i søen. For at sikre at der er adgang ind i søen for glasål (åleyngel) og ud igen for blankål, er der stillet vilkår, om at der skal etableres en 1 meter bred forbindelse mellem omløbet af Annebjerg Sørende og søen. Forbindelsens bundkote skal være i niveau med den brede vandløbsbund, således at der er forbindelse mellem vandløbet og søen ved høj vandføring. Når vandet i søen og vandløbet står i forbindelse med hinanden, vil der ikke være en særlig stor udveksling af vand mellem søen og åen, da de er i samme niveau. I meget tørre perioder vil vandløbet begrænse sig til den dybe profil, hvorved alt vandet fra vandløbet bliver i vandløbet. Dette vil begrænse risikoen for, at vandløbet tørrer ud nedstrøms søen. Når vandmængden øges efter en tør periode, vil søen igen modtage vand fra vandløbet, indtil den igen kommer op i niveau med vandløbet. Da søen ligeledes modtager vand fra det omgivende vådområde, vurderes omløbet af Annebjerg Sørende ikke at resultere i en betydelig sænkning af vandstanden i søen.

Annebjerg Sørende leder næringsstoffer fra markdræn til søen. Ved at lede størstedelen af vandet fra Annebjerg Sørende uden om søen, vil vandkvaliteten i søen blive bedre, da mængden af næringsstoffer i søen samtidigt begrænses. Det vil begrænse algeopblomstringer og nedsætte iltforbruget i søen.

Vandløbet vil få et nyt forløb på en ca. 100 meter lang strækning, og det vil blive gravet med en dobbeltprofil i bunden på de strækninger, hvor det kan lade sig gøre. Der kan være enkelte træer, der ikke muliggør en dobbeltprofil. Vandløbet etableres med en bundbredde på 0,7 meter i overensstemmelse med bestemmelserne i Landvæsensnævnets overenskomst fra 1981. Med skrånende brinker bliver vandløbet ca. 1,3 meter bredt i terræn. Dobbeltprofilen etableres ved at

grave en ca. 0,2 meter bred strømrønde i bunden af vandløbet, som er ca. 0,2 meter dybere end den øvrige vandløbsbund.

Omløbet fores med større og mindre marksten samt gydegrus for at modvirke kraftig erosion og samtidig give havørrederne nye muligheder for gydeaktivitet. Der anvendes gydegrus ud fra DTU Aquas vejledning. Det vil sige 85% sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15% sten på 32-64 mm (singles + håndsten). Der udlægges større sten som brinksikring i vandløbet, og der udlægges skjulesten med diameter Ø 10-30 cm på strækningen for at give større variation i vandløbet og dermed optimale betingelser for fisk, insekter og smådyr.

Den vestlige del af omløbet placeres i det oprindelige vandløbsforløb, som p.t. ikke har forbindelse til vandløbet, men er en del af den tilstødende mose.

Billede 1: Annebjerg Sørende opstrøms søen. Til venstre ses det nuværende vandløbsforløb og til højre ses det oprindelige forløb.

Langs med søbredden placeres omløbet på grænsen mellem den beskyttede mosebræmme langs med søbredden og det omgivende højere liggende terræn. Dette medføre en minimal påvirkning af det beskyttede moseområde, samtidig med at behovet for at fjerne jord holdes på et minimum.

Billede 2: Markering af det nye omløb på grænsen mellem mosen og det omgivende terræn vest for søen.

Billede 3: Mosebræmmen langs med den nordvestlige søbred, med markering af omløbets omtrentlige placering.

Kommunen har foretaget en artsregistrering af den del af mosebræmmen, der ligger i et ca. 5 meter bredt bælte omkring omløbet. På arealet er der registreret følgende arter: Gærde-Vikke, Hvid Anemone, Stor Fladstjerne, art af Brombær, Skovmærke, Skov-Kogleaks (stedvis dominerende), Rørgræs, Eng-Nellikerod, Angelik, Almindelig Mjødurt, Gul Iris, Lådden Dueurt, Almindelig Fredløs, Bittersød Natskygge (stedvis dominerende), Knoldet Brunrod, Eng-Rørhvene, Bredbladet Dunhammer, Humle, Vand-Mynte, Sværtevæld, Akselblomstret Star, Hassel, Mose-Bunke, Vorterod (stedvis dominerende), Ahorn, art af Skræppe, Nyrebladet Ranunkel, Skov-Galtetand, Ask, Tykakset Star (stedvis dominerende), Rød-El, Feber-Nellikerod, Solbær, Gul Anemone, Vand-Karse, Stor Nælde, Lav Ranunkel, Lyse-Siv, Kabbeleje, Almindelig Skjolddrager og en art af Hvidtjørn.

Billede 4: Mosebræmmen i den vestlige ende af søen med meget Vand-Karse.

Billede 5: Mosebræmmen i den nordlige ende af søen med meget Skov-Kogleaks og Tykakset Star.

I forbindelse med projektet nedlægges ca. 20 meter af den nuværende vandløbsstækning opstrøms søen og ca. 2 meter nedstrøms søen. Vandløbsstrækningerne som nedlægges skal fyldes med overskudsjord fra projektet op til terrænniveauet på de tilstødende arealer. Der kan være behov for at lægge nogle store sten ved overgangen mellem omløbet og vandløbsstrækningen, som nedlægges, for at forhindre at vandløbet graver sig tilbage i det forløb, som nedlægges.

Der skal fjernes ca. 100 m³ jord ved etablering af omløbet, hvoraf ca. 20 m³ skal bruges til at lukke den nuværende vandløbsstrækning. Der er derved ca. 80 m³ overskudsjord. Naturstyrelsen, som ejer området, har vurderet, at den eneste mulige placering af overskudsjorden inden for matriklen er på et afdriftsareal efter nål, som ikke har nogen speciel eller sjælden flora eller fauna. Overskudsjorden spredes ud i dette område i et ca. 15 cm. tykt jordlag, som følger terrænet inden for det angivne areal.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Arealet indgår i det internationale beskyttelsesområde (Natura 2000) N262, som omfatter Habitatområde H271 Annebjerg Skov og Ulkerup Skov. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H271 er; Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160), Elle- og askeskov* (91E0), Kalkoverdrev* (6210), Kransnålalge-sø (3140) og Næringsrig sø (3150). Projektområdet ligger inden for et område, som Miljøstyrelsen i 2016 har kortlagt som omfattet af skovlovens § 25, hvilket betyder, at området er naturmæssigt særlig værdifuld skov. Miljøstyrelsen har den 18. juni 2019 kortlagt den sydvestlige del af projektområdet som habitatnaturtypen Elle- og askeskov* (91E0). Det er kommunens vurdering, at omlægningen af Annebjerg Sørende ikke vil påvirke habitatnaturtypen væsentligt, da det ikke ændrer på afvandingen af området, og der ikke i forbindelse med projekter fældes store træer. I området, hvor overskudsjorden placeres, er der ingen af de naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Kommunen vurderer samlet set, at projektet ikke i sig selv,

eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt.

Kommunen har ikke kendskab til at projektområdet skulle være levested for bilag IV arter. Ca. 330 meter mod sydsydvest findes en større bestand af spidssnudet frø i et lysåbent sø og moseområde, og ca. 520 meter mod nordnordvest er der en bestand af stor vandsalamander i en lysåben sø. På grund af fiskebestanden i søen er der kommunens vurdering, at søen ikke er velegnet som levested for paddearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Det kan dog ikke helt udelukkes, at spidssnudet frø lever i nogle vanddækkede partier i rørsumpen, og det er muligt at spidssnudet frø overvintrer i Annebjerg Sørende. Kommunen vurderer, at projektet i mindre grad vil forbedre området som levested for spidssnudet frø, da projektet medfører en bedre vandkvalitet i søen og i Annebjerg Sørende nedstrøms søen. Annebjerg Skov formodes at være levested for flere arter af flagermus. Da der ikke fældes store træer i forbindelse med projektet, vurderer kommunen, at projektet ikke har betydning for flagermus. Kommunen vurderer, at det kan udelukkes, at der findes andre bilag IV arter i tilknytning til projektområdet end de ovenfor nævnte.

Vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at projektet vil forbedre naturtilstanden i Annebjerg Sørende og i søen. Kommunen vurderer, at projektet vil forbedre ynglesuccesen for ørred, som yngler i vandløbet og med vilkåret om, at der etableres en passage mellem omløbet og søen, sikres adgangen til søen for vandrende ål, som lever talrigt i søen p.t.

Kommunen vurderer, at projektet vil forbedre vandkvaliteten i søen, da hovedparten af vandløbets vand ledes uden om søen. Derved nedsætter sedimentationen i søen og tilførslen af næringsstoffer og organisk stof. Dette vil forbedre iltforholdene i søen. Kommunen vurderer, at mosebræmmen omkring søen kun bliver påvirket af projektet i meget begrænset omfang ved den tilladte placering af omløbet. Kommunen vurderer ligeledes, at Natura 2000 og bilag IV arter ikke vil blive negativt påvirket af projektet.

På den baggrund meddeler kommunens dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til projektet.

Bilag 5. Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldeboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.